

**Concursul Interjudețean de Matematică „UNIREA”
Focșani, 23 februarie 2013**

Clasa a XII-a

Subiectul 1. Fie G un grup și H un subgrup propriu al său cu proprietatea că există $a \in G - H$ astfel încât $H \cup \{a, a^{-1}\}$ este de asemenea un subgrup în G . Determinați ordinul lui a .

Soluție:

Fie $x \in H - \{e\} \Rightarrow ax \in H \cup \{a, a^{-1}\}$

Dacă $ax \in H \Rightarrow a = (ax)x^{-1} \in H$ imposibil

Dacă $ax = a \Rightarrow x = e$ imposibil

Dacă $ax = a^{-1} \Rightarrow x = a^{-2} \Rightarrow H - \{e\} = \{a^{-2}\}$ (4p)

Prin urmare $H \cong Z_2$ și $x^2 = e \Rightarrow a^{-4} = e \Rightarrow \text{ord}(a) \mid 4$

Cum $a^2 \neq e$ (H este subgrup propriu) $\text{ord}(a) = 4$ (3p)

Subiectul 2. Fie $(A, +, \cdot)$ un inel și $a, b \in A$. Dacă este $1 + a \cdot b$ inversabil atunci și $1 + b \cdot a$ este inversabil.

Soluție:

Fie u inversul lui $1 + a \cdot b \Leftrightarrow u + u \cdot a \cdot b = u + a \cdot b \cdot u = 1$ (2p)

Notăm $v = 1 - b \cdot u \cdot a$ și arat că $(1 + b \cdot a)^{-1} = v$ (2p)

$$(1 + b \cdot a) \cdot v = (1 + b \cdot a) \cdot (1 - b \cdot u \cdot a) = 1 - b \cdot u \cdot a + b \cdot a - b \cdot a \cdot b \cdot u \cdot a = \\ = 1 - b \cdot u \cdot a + b \cdot a - b \cdot (1 - u) \cdot a = 1$$

$$v \cdot (1 + b \cdot a) = (1 - b \cdot u \cdot a) \cdot (1 + b \cdot a) = 1 + b \cdot a - b \cdot u \cdot a - b \cdot u \cdot a \cdot b \cdot a = \\ = 1 + b \cdot a - b \cdot u \cdot a - b \cdot (1 - u) \cdot a = 1$$
 (3p)

Subiectul 3. Să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n}} \sqrt[n^2]{\prod_{k=1}^n k^k}$.

Soluție: $\frac{1}{\sqrt{n}} \sqrt[n^2]{\prod_{k=1}^n k^k} = \sqrt[n^2]{\prod_{k=1}^n \left(\frac{k}{n}\right)^k} \cdot \frac{1}{\sqrt{n}} \cdot \sqrt[n^2]{n^{\frac{n(n+1)}{2}}} = \sqrt[n^2]{\prod_{k=1}^n \left(\frac{k}{n}\right)^k} \cdot n^{\frac{1}{2n}} = a_n \cdot n^{\frac{1}{2n}}$ (2p)

Deoarece $\lim_{n \rightarrow \infty} n^{\frac{1}{2n}} = 1$ rezultă că $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n}} \sqrt[n^2]{\prod_{k=1}^n k^k} = \lim_{n \rightarrow \infty} a_n$ (1p)

$$\ln a_n = \frac{1}{n} \sum_{k=1}^n \frac{k}{n} \ln \frac{k}{n} = \sigma_{\Delta}(f, \xi), \text{ unde } \Delta = \left(0, \frac{1}{n}, \frac{2}{n}, \dots, 1\right) \text{ și } \xi = \left(\frac{1}{n}, \frac{2}{n}, \dots, 1\right), \text{ iar}$$

$$f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \begin{cases} x \ln x, & x > 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases} \text{ funcție continuă} \quad (2p)$$

$$\text{Atunci } \lim_{n \rightarrow \infty} \ln a_n = \int_0^1 f(x) dx$$

$$\text{O primitivă a lui } f \text{ este } F(x) = \begin{cases} \frac{x^2}{2} \ln x - \frac{x^2}{4}, & x > 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases} \text{ și } \lim_{n \rightarrow \infty} \ln a_n = \int_0^1 f(x) dx = -\frac{1}{4}$$

$$\text{Așadar } \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \frac{1}{\sqrt[4]{e}} \quad (2p)$$

Subiectul 4. Determinați funcția continuă $f : [0, +\infty) \rightarrow [0, +\infty)$ cu proprietățile:

$$(1) \text{ limita } \lim_{x \rightarrow \infty} \int_0^x y f(y) dy \text{ există și este finită;}$$

$$(2) \int_0^x y f(y) dy \leq \min_{y \in [x, 2x]} f(y), \text{ pentru orice } x > 0.$$

Soluție:

$$\text{Fie funcția } F : [0, +\infty) \rightarrow [0, +\infty), F(x) = \int_0^x y f(y) dy$$

$$\text{Atunci } F(2x) - F(x) = \int_x^{2x} y f(y) dy \geq x \cdot \min_{y \in [x, 2x]} y f(y) \geq x^2 \cdot \min_{y \in [x, 2x]} f(y) \text{ și de aici}$$

$$F(2x) - F(x) \geq x^2 \cdot \min_{y \in [x, 2x]} f(y) \geq x^2 \cdot F(x) \Leftrightarrow F(2x) \geq (x^2 + 1) \cdot F(x),$$

$$\text{Prin inducție se obține } F(2^n x) \geq (x^2 + 1)^n \cdot F(x) \Leftrightarrow \frac{F(2^n x)}{(x^2 + 1)^n} \geq F(x) \quad (3p)$$

Trecând la limită, folosind (1), obținem $F(x) = 0, \forall x > 0$

Presupunem că există $x > 0$ astfel încât $f(x) > 0$ și atunci există $V = (a, b)$ astfel ca

$$0 < a < x < b \text{ și } f(x) > 0, \forall x \in [a, b] \Rightarrow 0 < \int_a^b t f(t) dt = F(b) - F(a) = 0, \text{ fals!}$$

$$\text{Deci } f(x) = 0, \forall x > 0 \quad (2p)$$

Alegând un șir cu termeni strict pozitivi convergent la 0 și folosind continuitatea lui f se obține $f(0) = 0$ (2p)